

Finne igen

Tallustelen kaverini kanssa Lundin katuja. Keskustan vanhat rakennukset on pidetty hyvässä kunnossa. Kun yliopistokaupungissa kävellään, kysymme vastaanottiljalta, onko lähellä opiskelijakapakkaa.

Löytyihän sellainen. Kerron kollegalleni, että tämä kaupunki ja yliopisto tunnetaan hyvin Suomessa. Monet meikäläiset ovat opiskelleet täällä. Yliopistossa on vieläpä suomen kielen professuuri, jota nyt rahanpuutteen vuoksi ollaan viemässä pölkylle.

Kyllähän Ruotsissa pitäisi suomea opettaa. Meitä ei voi verrata kaukaisista maista tulleisiin siirtolaisiin. Suomella ja Ruotsilla on takanaan 700-vuotinen yhteinen menneisyys, josta Ruotsikin on hyötynyt. Yhteisestä tulevaisuudesta puhumattakaan! Maassa asuu 450 tuhatta suomalaista, siis enemmän kuin ruotsinkielisiä Suomessa.

Jatkamme matkaa autolla. Painan radion seekkinappulaa. Ja kappas, siellä on juuri alkanut valtakunnallinen keskusteluohjelma suomen kielestä ja kulttuurista Ruotsissa. Keskusteluun osallistuu kaksi suomalaista ja kaksi ruotsalaista ammattilaista, ja se käydään kokonaan ruotsiksi. Välillä haastatellaan laivanmatkustajia Värtanin satamassa.

Vaikka Suomi-kuva on vuosien mittaan valtavasti parantunut, asema on silti surkea. Ruotsissa työskentelee useita kymmeniä suomalaisten tiedotusvälineiden toimittajia vakituisesti. Suomessa vain kaksi tai kolme ruotsalaista toimittajaa. Jutut Suomesta jäävät niukoiksi ja yksipuolisiksi. Pohdinta puuttuu.

Virallinen Ruotsi on tunnustanut suomalaiset historialliseksi vähemmistöksi ja suomen vähemmistökieleksi, mutta mitään todellista parannusta ei ole tapahtunut. Ohjelmassa vahvistettiin, että Lundin oppituoli lakkaa. Siis mennään huonompaan suuntaan.

Satamassa joku vanhempi stara vastaa toimittajalle, että Ruotsissa pitäisi opiskella vain ruotsia. Vähät muista kielistä. Todettiin yhteisesti, että tällaisten mielipiteiden esittäjät kuuluvat vanhaan ja menneeseen sukupolveen.

Ohjelmassa haastateltiin myös ruotsalaista konsulttia, joka töikseen opettaa isojen suomalaisruotsalaisten firmojen johtajille kansojen kulttuurisia eroja. Suomalainen sanoo suoraan. Ei epäkohteliaasti vaan selvästi, ettei hänen itsensä eikä muiden tarvitse sitä myöhemmin selitellä. Ruotsalaiset puhuvat smooltolkkia eivätkä pääätä mitään. Konsultti jopa ihaili suomalaista suorutta ja vahvisti, että Suomi on saamassa Euroopan Unionissakin Ruotsia merkittävämmän aseman.

Ruotsin virallinen taho kantaa jatkuvasti huolta ruotsin kielen tulevaisuudesta Suomessa. Ei kai pakkoruotsia kouluissa vaan lopeteta.

Kunpa ruotsalaiset tajuaisivat, että paras keino vaikuttaa Suomessa käytävään keskusteluun olisi suomen kielen ja kulttuurin tunnustaminen kuningaskunnassa.

pajen